

Reģiona attīstības pamats – ražošana, balstīta uz paritāti starp vidi un cilvēku

Jānis Staris, AS Latvijas Finieris
padomes loceklis

Ko tas nozīmē?

16:30 • LATVIJĀ

2

odele
ēļas

Strauji pieaug CO2
koncentrācija atmosfērā

16:51 • DABA

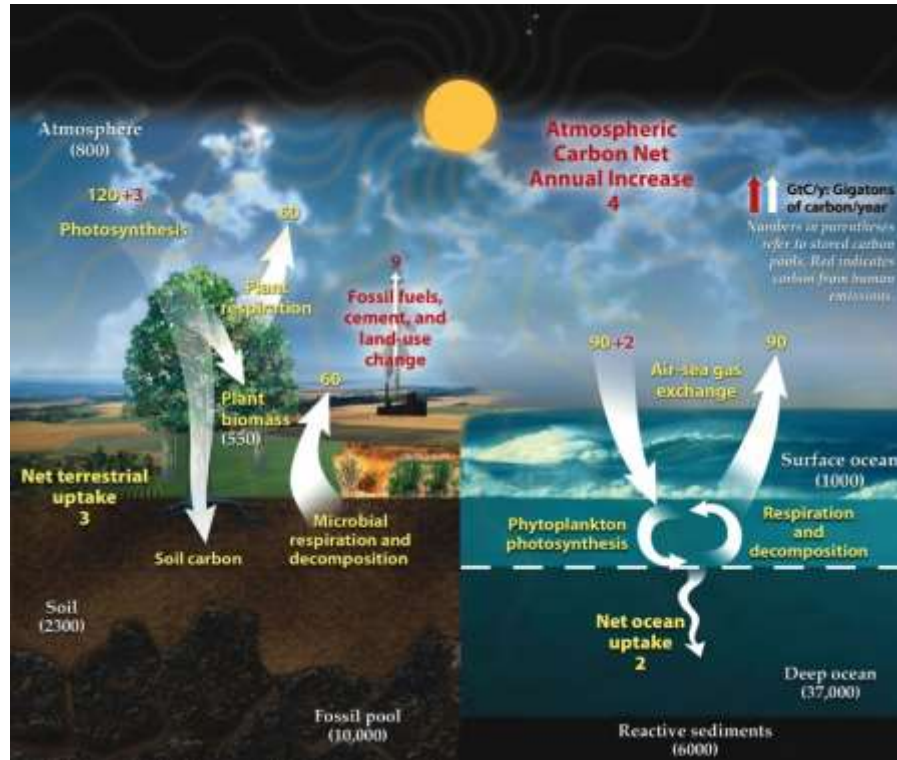
(2)

Reģiona attīstības pamats – ražošana, balstīta uz paritāti
starp **vidi** un cilvēku.

C

Reģiona attīstības pamats – ražošana, balstīta uz paritāti starp **vidi** un cilvēku.

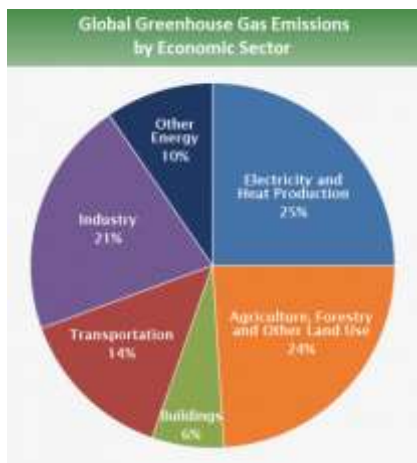
C

- Tiek lēsts, ka Zemē ir $4\,360\,000\,000 \cdot 10^9$ t oglekļa.
- Ap $2\,000 \cdot 10^9$ t C satur augi un augsne, tikai piecas reizes vairāk- fosilais kurināmais.
- Zemes atmosfērā esot $2\,640 \cdot 10^9$ t CO_2 ($720 \cdot 10^9$ C)
- Oglekļa ciklu veido ap $805 \cdot 10^9$ t CO_2 (emisijas), no kā vairāk, kā 98% tiek absorbēti.

- Globālā CO_2 emisija atmosfērā no fosilā kurināmā tiek lēsta ap $35 \cdot 10^9$ t CO_2 ik gadu, no kuras, tiek domāts, ka 50... 60% tiek absorbēti, bet pārējais papildina ogļskābās gāzes krājumus gaisā.
- Mēs- $7,6 \cdot 10^9$ izelpojām aptuveni $2,8 \cdot 10^9$ t gadā (katrs no mums kilogramu dienā) jeb piekto daļu no CO_2 pieauguma.
- Apstrādes rūpniecība ir atbildīga par aptuveni 15% emisiju- tā rada divas reizes vairāk CO_2 , nekā izelpo pasaules iedzīvotāji.

Siltumnīcas efekta gāzu emisijas

Source: [IPCC \(2014\)](#)
Intergovernmental Panel on Climate Change

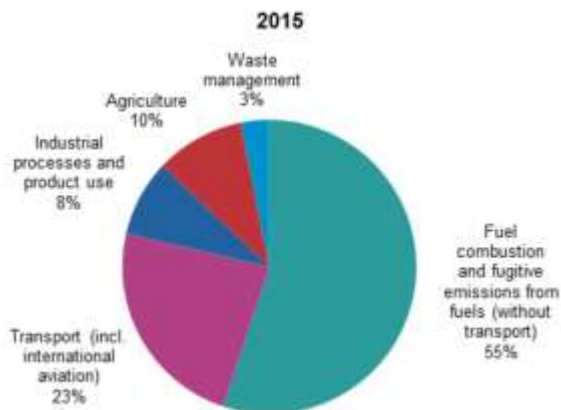
Globālais IKP (2016. gada dati)

Lauksaimniecība 6,4%

Ražošana 30,8%

Pakalpojumi 62,8%

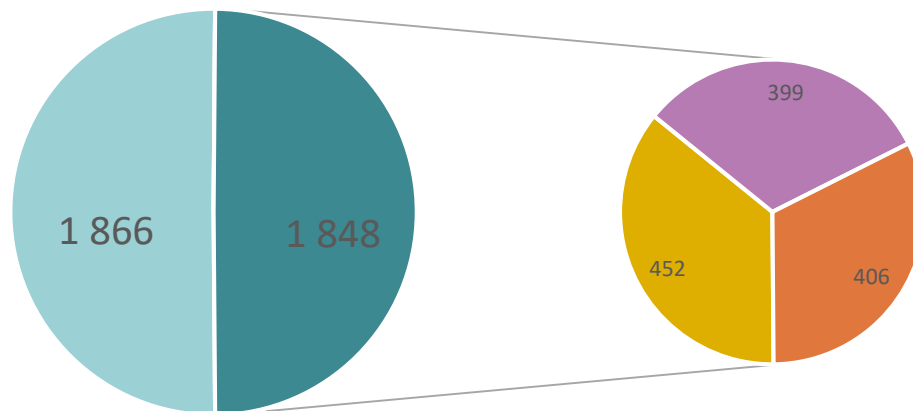
© Statista 2017

Reģiona attīstības pamats – ražošana, balstīta uz paritāti starp vidi un cilvēku

- Kokapstrāde ir tautsaimniecības nozare, kas var uzkrāt vairāk oglekļa nekā emitēt.
- Ja CO₂ pieaugums ir 15*10⁹ t gadā, kas atbilst 4*10⁹ t oglekļa, tad redzam, ka ik gadu nocirstie apaļkoki satur aptuveni ceturto daļu no tā.

Globālais ciršanas apjoms 2015. gadā

Apļa koki kopā 3714 m³

■ Apļa koki kurināšanai (malka), milj m³

■ Zāģmateriāli, milj m³

■ Celuloze, milj. t.

■ Rūpniecībā izmantojamie apaļkoki, milj m³

■ Koksnes plātnes, milj m³

Source: FAOSTAT-Forestry database

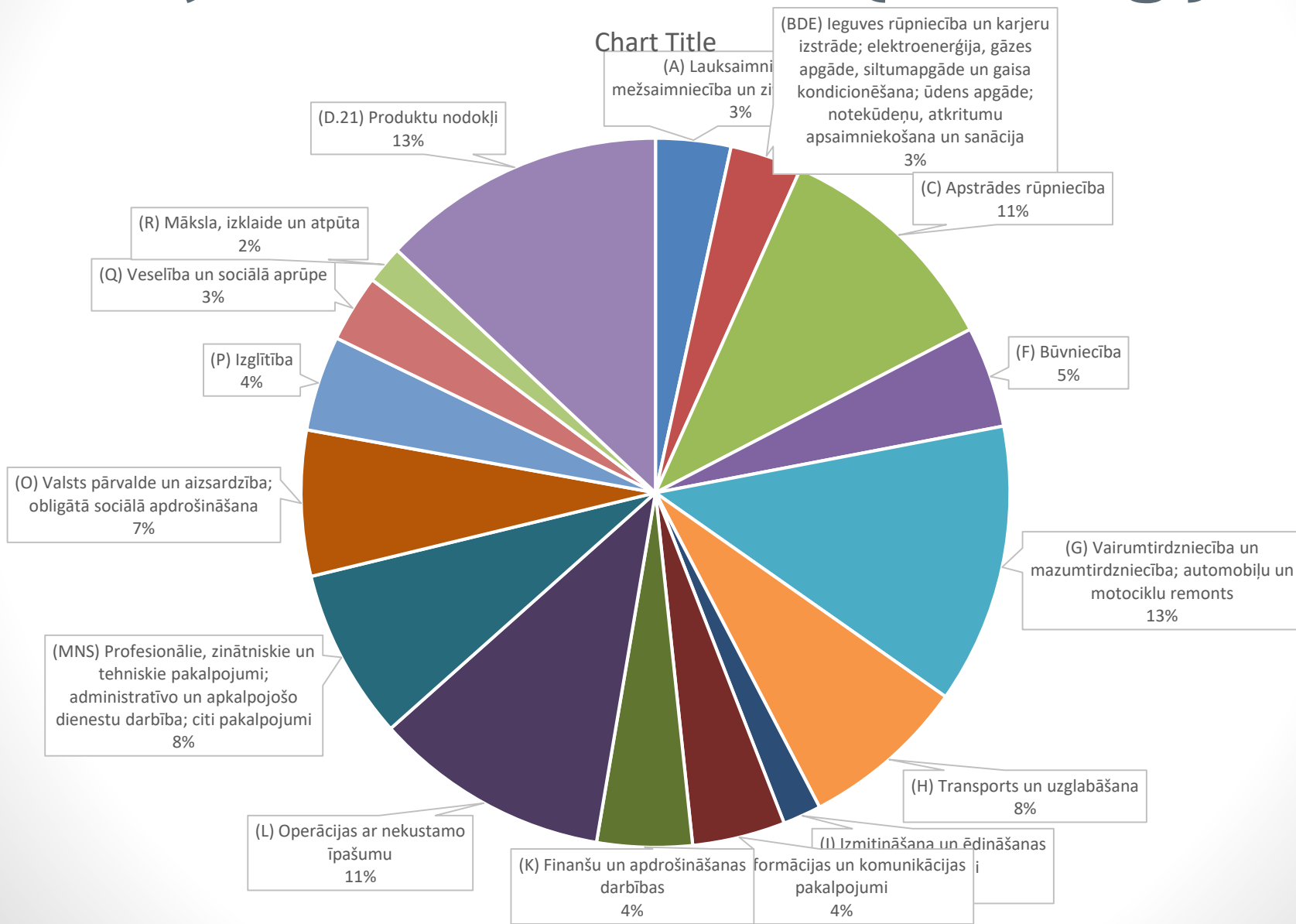
Pārstrādāt vai sapūdēt?

CO₂

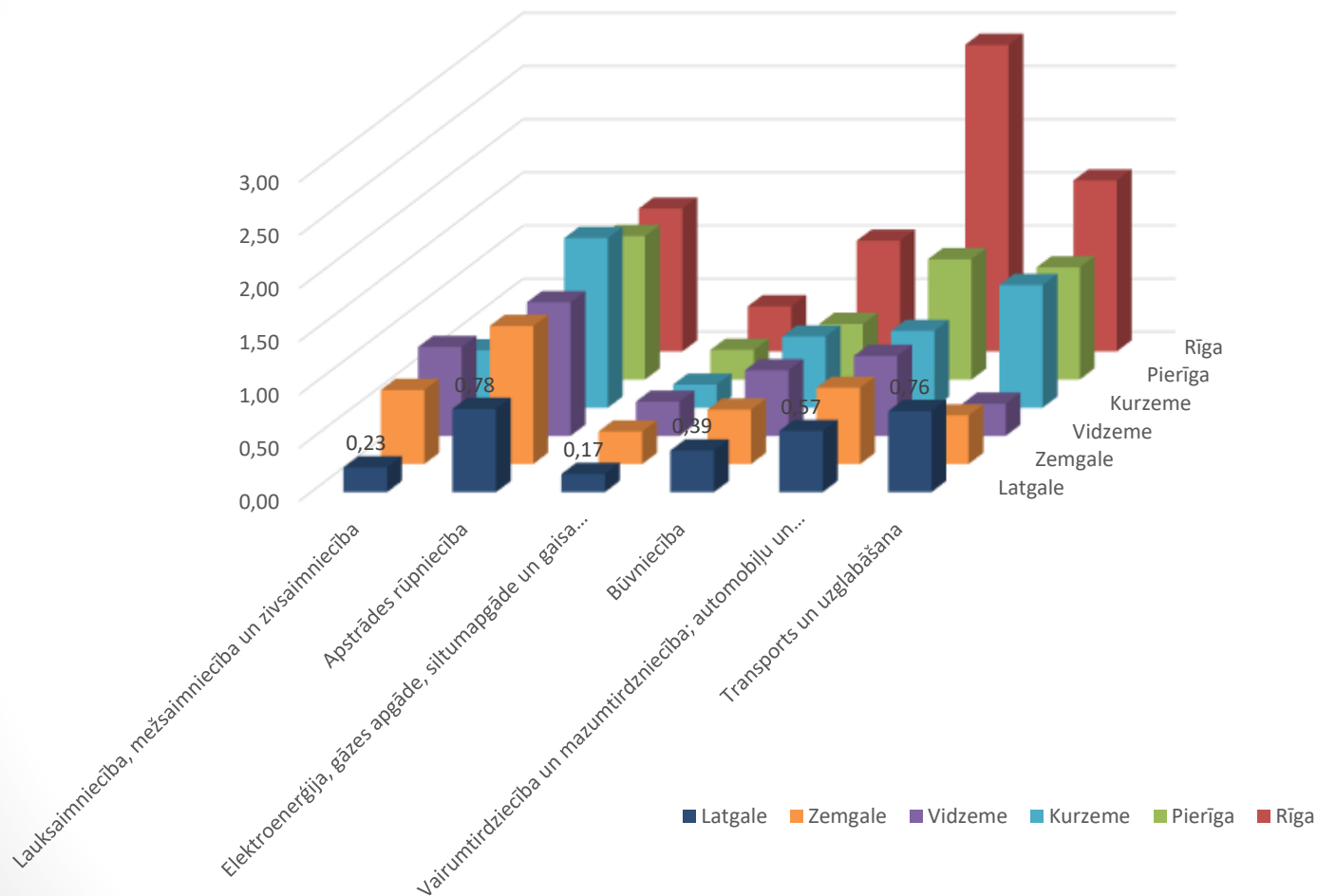
CO₂

Latvijas IKP struktūra (2016. g.)

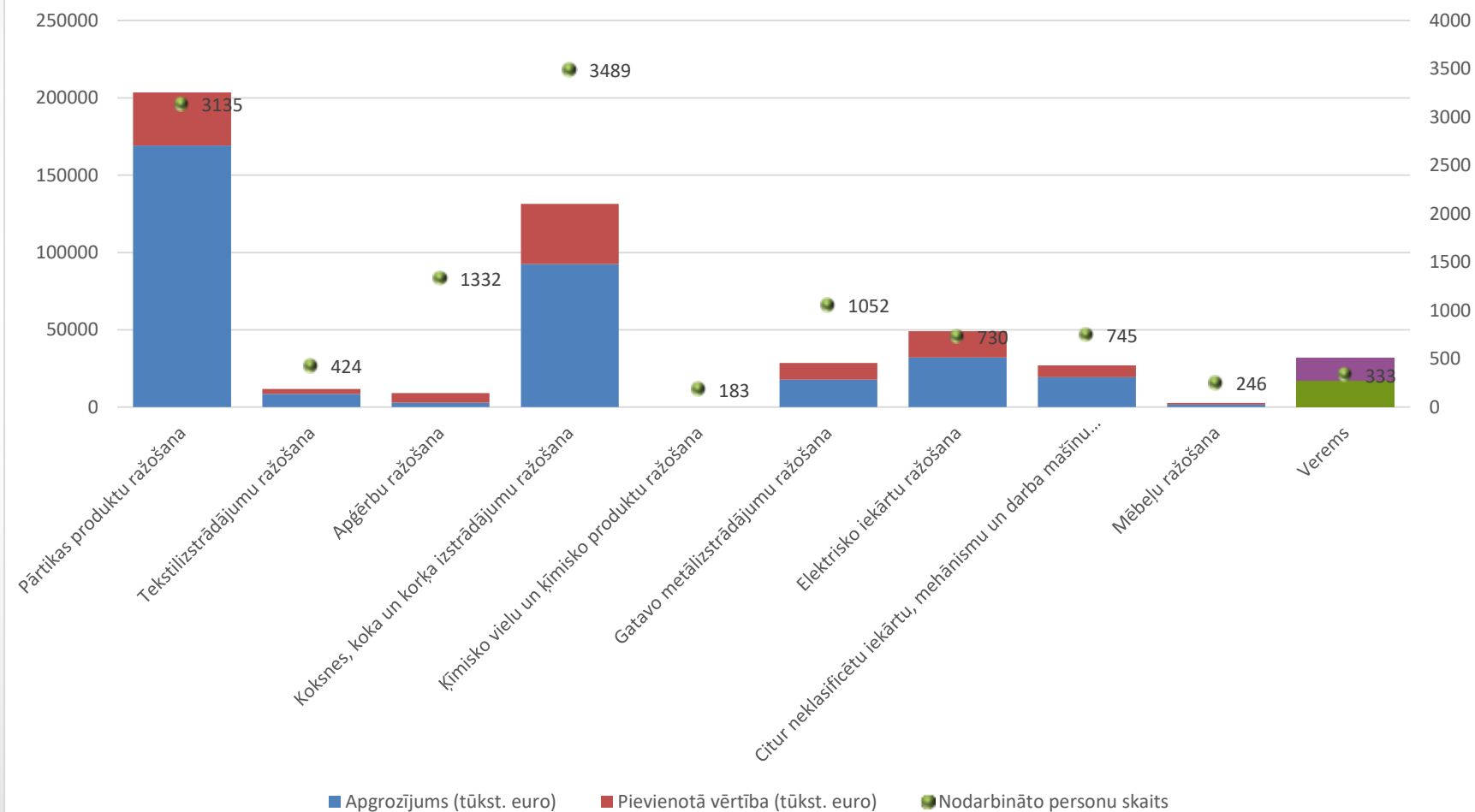

IKP uz strādājošo Latvijas reģionos svarīgākajās nozarēs, kEUR uz vienu iedzīvotāju

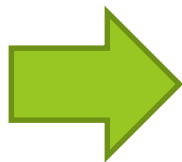

Uz vietējām izejvielām balstīta apstrādes rūpniecība Latgalē

Apdrozījums, pievienotā vērtība un nodarbināto personu skaits

- Pārtikas rūpniecība
- Kokrūpniecība

Kur Meža nozare rada pievienoto vērtību un tās nozīme reģionam

Latvijas statistisko reģionu karte

Reģiona īpatsvars nozare «IKP»

Nozares īpatsvars reģiona «IKP»

Latvijas līmenī NAP mērķis sasniegt 20% apstrādes rūpniecībā – tas nekad netiks sasniegts. Pārējā tautsaimniecībā aug vēl straujāk nekā rūpniecībā. Meža nozare Latvijā ir būtiska reģionāli. Statistiski varbūt izņemot Rīgu, kur tik un tā ir spēcīga nozares pārstāvniecība rūpniecībā.

neogeo.lv

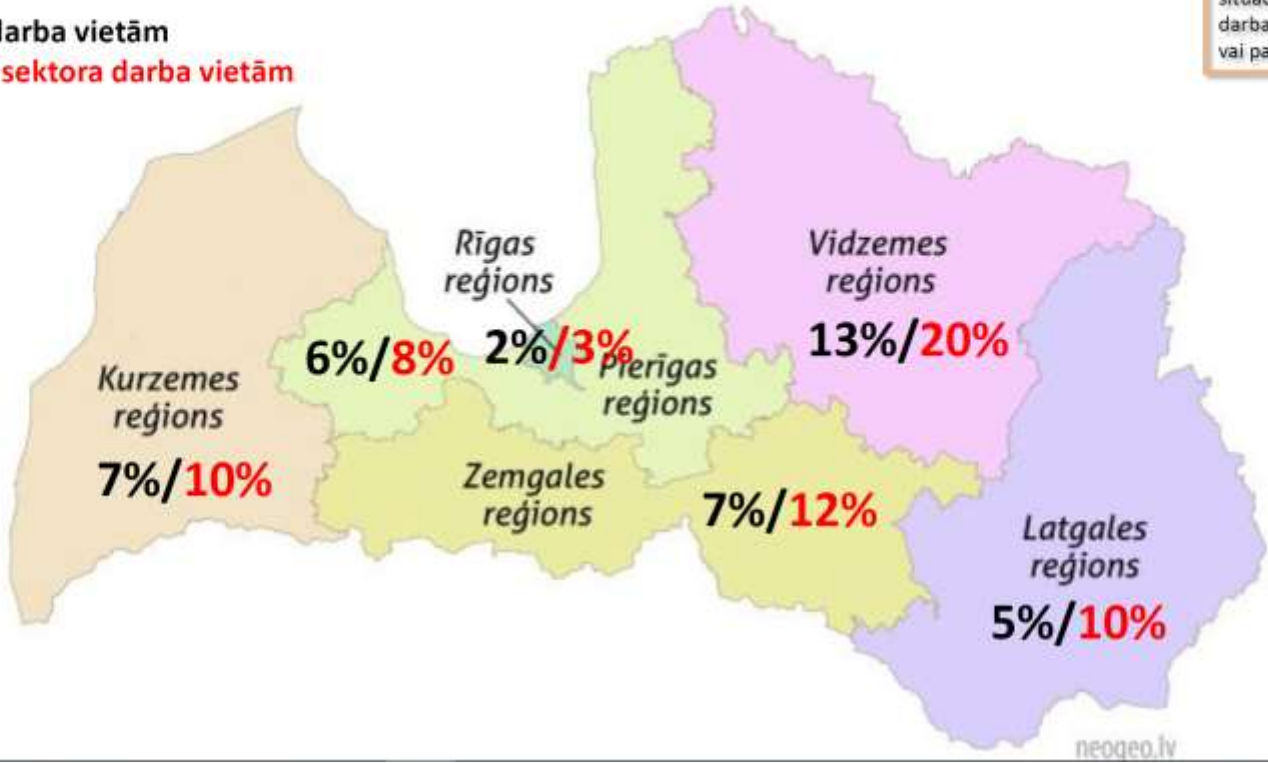
Avoti: CSP; K.Klausa metodika; 2014.g.

Meža nozares loma vietējā nodarbinātībā (valstī kopā no darba ņēmējiem 4,4%)

Latvijas statistisko reģionu karte

X% - no visām darba vietām
Y% - no privātā sektora darba vietām

Nozare veido būtisku īpatsvaru reģionālajā nodarbinātībā. Latgales gadījumā statistika tikai parāda diezgan bēdīgo situāciju, ka puse no darba vietām ir valsts vai pašvaldības sektorā.

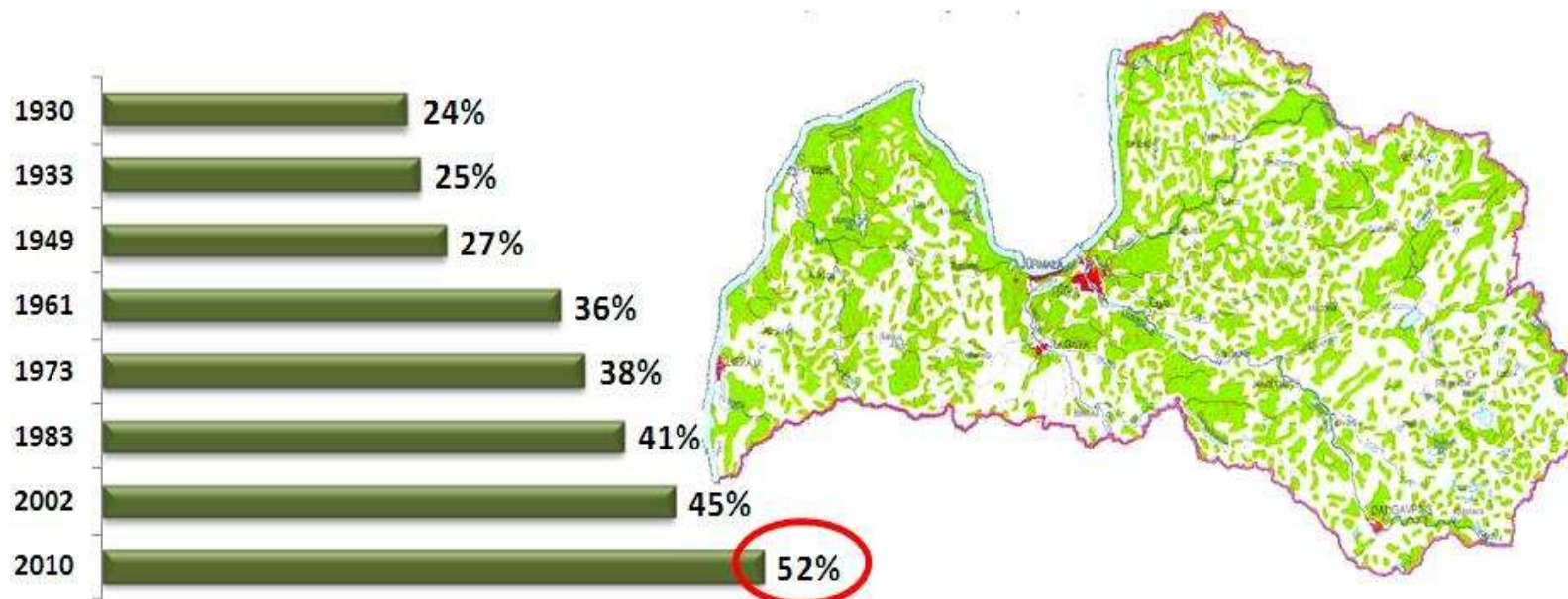
Avoti: CSP; 2016.g.

neogeo.lv

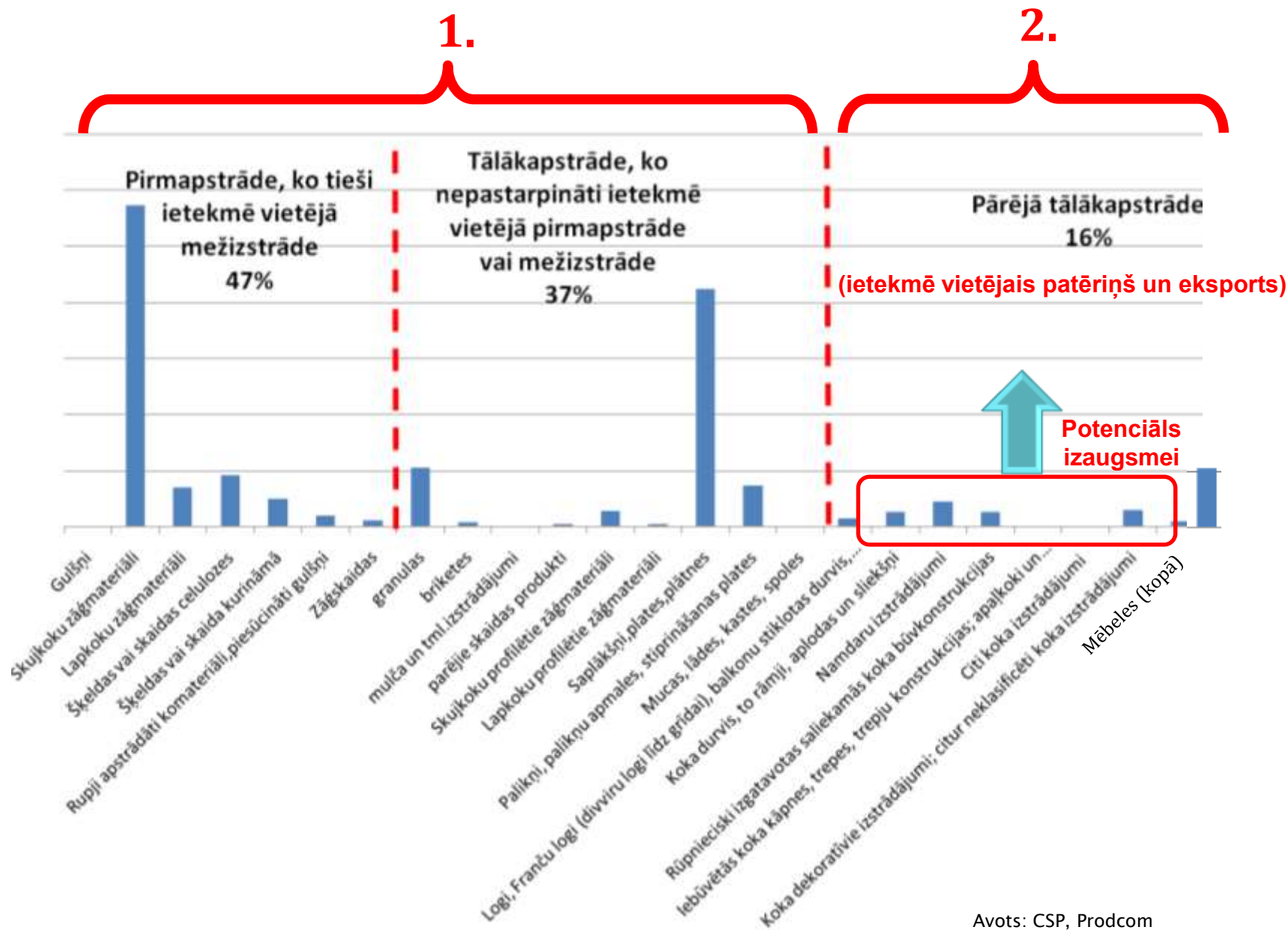
Latvijas meža resursi

Mežam jau vēsturiski bijusi liela nozīme tautsaimniecībā, tas turpina pieaugt un šobrīd klāj jau vairāk nekā pusi no Latvijas teritorijas

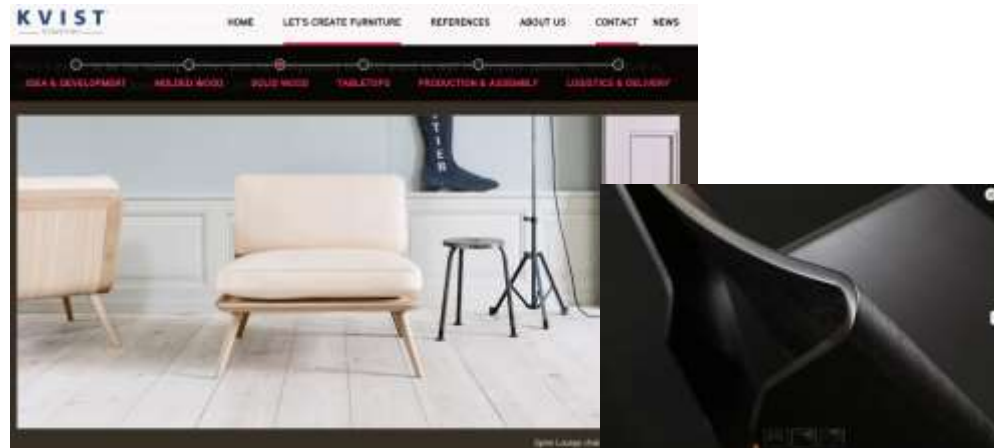
- Ikgadējais dabiskais pieaugums **25 milj. m³**
 - Ikgadējais ciršanas apjoms **10-12 milj. m³**
 - Kopējā koksnes krāja (augošu koku apjoms) **630 milj. m³**
- } Ilgtspējīga mežsaimniecība

Latvijas kokrūpniecības produktu struktūra

Pievienotā vērtība

Dizains

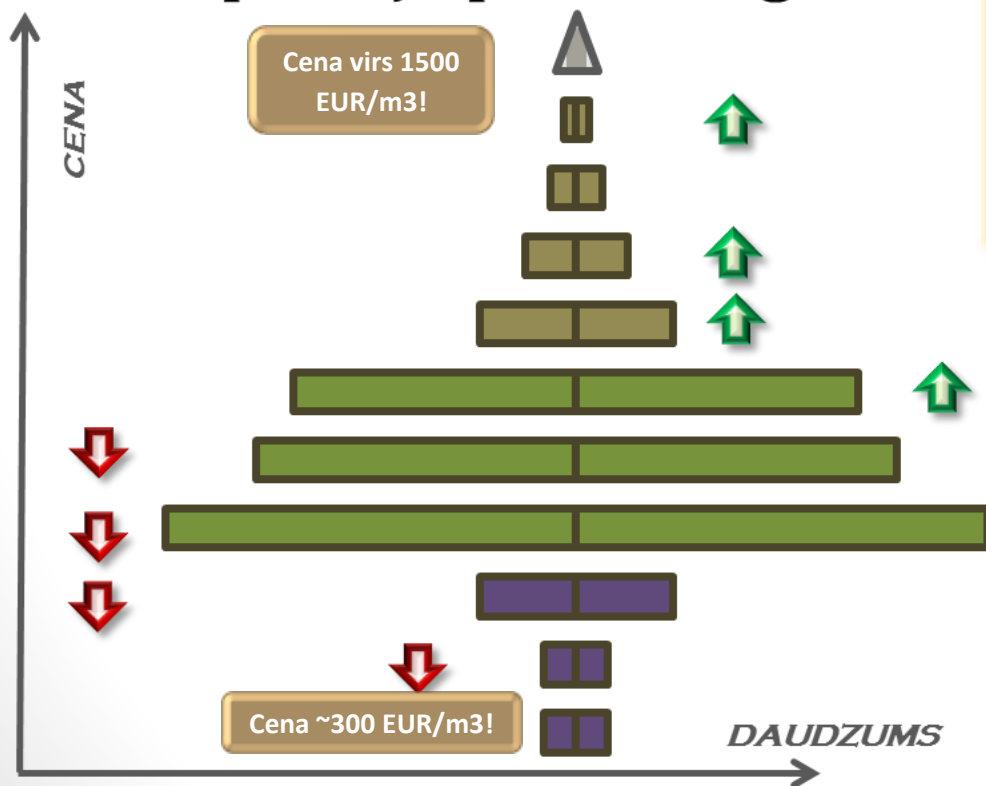
Efektivitāte

Jaunu produktu attīstība

JAUNS PIELIETOJUMA VIRZIENS = JAUNS PRODUKTS

Saplākšņa produktu grozs

Attīstām jaunas produkta īpašības:

- ✓ Ugunsizturība
- ✓ Bioloģiskā noturība
- ✓ Skaņas izolācija
- ✓ u.tml.

Austrumu robeža- iespēja vai bremze?

- Protams, iespēja, ja to pareizi izmanto.
- Bremze, ja uz to paļaujas.
- Ļoti liela bremze, ja to izmanto nepareizi.

Rūpniecības attīstību ierobežojošie faktori

- Zemes pieejamība
- Elektrības cena

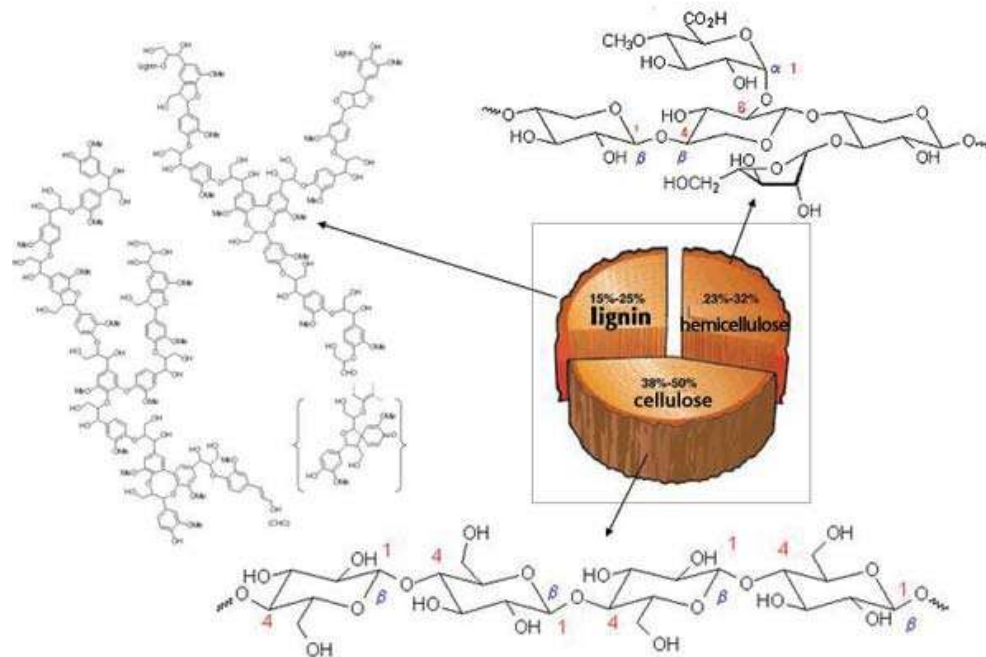
Kokrūpniecības nākotne- klasteri uz «lieltonnāžas» produktu ražošanas bāzes

- Iztrūkstošais posms- koksnes ķīmiskā pārstrāde- celulozes ražošana.

Zinātnes attīstība

1. Celuloze- NCC
2. Hemicelulozes- ksilāns
3. Lignīns- LPF sveķi,
oglekļa šķiedras

Paldies!

